

Gäller för: Kvinnosjukvård

Giltig från: 2025-04-04

Innehållsansvar: Chero Abdulkadir, (chean1), Överläkare

Giltig till: 2027-04-03

Godkänd av: Jenny Antonsson, (jenal12), Verksamhetschef

Värksvaghet – Oxytocin för värkstimulering

Revidering i denna version

Under rubrik "Värkstimulering med Oxytocin" punkt "Förlossning med aktiv handläggning på grund av riskfaktorer för värksvaghet".

Definition av värksvaghet

- Öppningskedets aktiva fas: Förväntad progress (1 cm/timma) fördröjd med 3 timmar (aktionslinje förskjuten 3 timmar från observationslinje).
  - primär värksvaghet O620: Långsam progress alltifrån aktiv förlossningsstart
  - sekundär värksvaghet O621: Långsam progress efter initialt normal progress
- Utdrivningskedet: Avstannad progress minst 1 timme i nedträngandefasen eller avstannad progress > 30 minuter under aktiv krystning.

Värkstimulering med Oxytocin

- **Förlossning med normal handläggning**
Oxytocindropp ges utan läkarordination på indikation värksvaghet enligt definition ovan.
- **Förlossning med aktiv handläggning på grund av riskfaktorer för värksvaghet**
Oxytocindropp kan ges med läkarordination tidigare än efter 3 timmars fördröjd progress (exempel på riskfaktorer: värksvaghet vid tidigare förlossning, latensfas > 18 h, BMI > 30, PROM, misstänkt stort barn, tidig EDA (cervix < 5cm), spinalbedövning, överburenhet, duplex, induktion). Patient som tidigare genomgått sectio och som behöver Oxytocinstimulering ska ha IUP för optimal värkregistrering
- CTG ska inte ge misstanke om asfyxi före behandlingsstart.

- Kontinuerlig CTG-registrering; vid otillfredsställande yttre registrering skalpelektrod respektive IUP.
- Brustna hinnor innan stimulering. Efter amniotomi avvakta 1 timma. Vid oförändrat cervixstatus, påbörja Oxytocininfusion.

Dosering Beredning

Oxytocinkoncentrat till infusionsvätska, 8,3 µg/ml (5E/ml), 1 ml blandas i 500 ml natriumkloridlösning 9mg/ml.

Dosering

Under öppningsskedet startas droppet med 20 ml/timme. Infusionshastigheten ökas med 20 ml var 20:e minut. Maxdos 180 ml/timme. Anpassa dosering efter individuell respons och eftersträva minsta effektiva dos.

Oxytocinstimulering som påbörjas under utdrivnings-/krystningsskedet kan startas med högre dos och dosökning kan göras snabbare. Till exempel 30–50 ml/timma och ökning var 15:e minut *under förutsättning att* CTG är normalt och antalet värkar ej överstiger 5/10 min. Maxdos 180 ml/timma utan läkarordination.

Behandlingstid

Minst 4 timmar med optimal stimulering (= 4–5 kontraktioner/10 min) innan omvärdering görs.

Mål

Normalisering av förlossningsprogressen eller 4–5 kontraktioner/10 minuter och > 40 s duration. Infusionen ska inte ökas ytterligare då progressen är adekvat. Vid snabb progress, sänk eller sätt ut infusionen.

Åtgärd vid CTG-avvikelse

Överstimulering (> 5 kont/10 min) är en vanlig orsak till CTG-avvikelse.

Om > 5 kontraktioner/10 min och/eller fosterljudspåverkan

- Sänk infusionstakten till närmast föregående. Avvakta.
- Om fortsatt påverkat CTG: stäng infusion och tillkalla läkare.
- Vid hypertont värkarbete och långdragen bradykardi överväg att ge injektion terbutalin (Bricanyl®) 0,25 mg långsamt intravenöst (läkarordination)

Dokumentation

- Indikation för Oxytocin dokumenteras i Obstetrix
  - primär/sekundär värksvaghet (fördröjd tid från alert line, retraherat tid, krystat tid)

- riskfaktor som föranleder värkstimulering innan definierad värksvaghet (läkarordination)
- Vid dropstart och dosökning dokumenteras värkfrekvens/10 minuter i partogrammet och CTG bedömning i journaltext alternativt i Milou.

Kontraindikation Oxytocin

Överkänslighet, disproportion, hypertona värkar.

Ökad observans vid Oxytocin

Tidigare kejsarsnitt, multipara, allvarlig kardiovaskulär sjukdom, svår preeklampsi. Lång infusionstid och hög totaldos innebär en risk för övervätskning på grund av Oxytocinets antidiuretiska effekt.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kvinnosjukvård

Innehållsansvar: Chero Abdulkadir, (chean1), Överläkare

Godkänd av: Jenny Antonsson, (jenal12), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10091-662869119-70

Version: 5.0

Giltig från: 2025-04-04

Giltig till: 2027-04-03